

174

СБ-9

У НОВОМЕ САДУ У СРЕДУ 18. АПРИЛА 1873.

УКИНДИК ВЕ ОВИ 1873. ИПРВИ ПОЗОРНИЦИ
ГОДИНА II. СТРАХ ОВОДОМ САДУ У СРЕДУ 18. АПРИЛА 1873.
БРОЈ 44.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО СТАВАКА. СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 ПОВ. МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАС
НАПЛАЋУЈЕ ОД ЈЕДНЕ ВРОТИ 3 ПОВ. И 30 ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

ДВЕ ГЛУМИЦЕ, ДВЕ ПРОТИВНИЦЕ НА ПОЗОРНИЦИ И УЖИВОТУ.

И још једну здравицу: „Што нам мило, живило!“ — наздрави Карло, купне се с госпођом Брунинговом, и обое испише чаше вина шампањскога. Гости мушкарци осменуше се на то, а женскиње се богме намргоди; све су оне ревновале с том уметницом, што је тако одликана. А није зато, што је позоришни управитељ Карло гледао као најбољу уметницу, већ за то, што му се на лицу видило, да му је мало већма за срце прионула. Па да богме, да то није могло бити по вољи глумицама, свака је ко у воску држала, да је у милости прва код управитеља; јер би Карло, кад нађу „слаби часи“, свакој редом ашиковао и не једну медену реччу на уво шанину — а „слабих часова“ бејаше у Карла без броја!

Али, запитаће поштовани читаоци: ко је тај Карло?

У Бечу, у предграђу Леополдштату или као што данас веле, у другоме срезу бечком, у улици што у Пратер води — позориште је, где се негује глума народна и пучка. Позоришту је томе темељ ударио тај Карло, те се оно и данас по његову имену призива Карлово позориште (Карл-театер).

У томе позоришту он беше својој дружини управитељ толико година.

Госпођа Брунингова била је оно веће надизбранима најизабранија — Карло то ни најмање не тајаше, и све и сва изгледаше, као да је та забава њој у почаст приређена, ради ње та почаст давана и игранка удешена.

Па тако и јесте било!

Сад засвира у дворани музика, госпођа Брунингова узме управитеља под руку — „на игранку!“ викне она, и одведе Карла са собом. Сва дружина приста за њима, и док се други

примају и чине у овим 60 минутима

код кнеза Тешњара, онога који је уједи

није имао чин, али је највећи

и највећи чин у овом позоришту.

Карло је већ са својом играчицом прелетао по дворани. Карло је био врло добар играч, госпођа Брунингова не уступаше ни у тој вештини испред њега, те доиста беше милина погледати тај пар, кад играше.

Други се играчи и играчице, давно поуморили па од играња и престали, а њих двоје још никако не наиграше се. Али сад је ова их, где стајаше и у тај мах заори се у дворани громко: Браво! браво!

Док су мушкарци овако своме управитељу и његовој играчици од милоте клизали, гризла је усне своје госпођица Кондоруши; језа је подије, држуби спонаде своју киту цвећа, и љутита стаде кидати из ове листак по листак, једно за другим.

Госпођа Брунингова спазила је одмах, како се јако најутрила супарница јој. Смешћео се приђе Карлу и каза му за то:

— Мир, рећи ће Карло, с госпођицом Кондорушијевом није пробитачно стути папригу, ако човек није рад, да му је она сасне у очи; с њоме човек мора знати владати се, па затим часак је као што ваља.

За тим остави Карло Брунингову и приступи к срдитој Кондорушијевој. Шапну јој нешто на уво, она се насмеши, он је понуди под руку, она пристаде, поносно чисто тријумфујући и за час ено их где играју. Кад се наиграше, нађоше се обое крај госпође Брунингове. Ова је врло љубазно предусрете, и за руком јој пође, да је својом изврсном речитом ћуја се придобије.

— Ах, боже мој, рећи ће Брунингова, ви милуете цвеће, а ваш је пукет са свим без лишћа, врбица га спарила, узмите је мој — и пружи јој велику једну киту цвећа.

Кондоруши се нађе у забуни и одбитај дар од себе.

— Бар допустите да цвеће међ собом поделимо

— Ах, то не, подељено цвеће долази ми као и чије срце на двоје раздељено, ја пак нити бих цвећа нит бих срца тег по поле да имам. **АХ**

— Ви мислите као и ја; срца ваља освајати, па за то не смете ни пукета ми презирати, — пружи јој по томе цвеће, а очима је тало молећи гледне, да глумица не мога а да цвећа не прими.

Есад седоше, лепо обејте красне жени, це једна до друге и за час па се изгубише свим повериљиво у разговору. Карло се шеташе горе доле покрај њих, од срца се радујући, што их је тако красно измирио и здружио.

Њих две глумице живо се разговараху, а ни једна да спомене и за име Карла, као да га ни не беше за њих две на свету. Шта ли је пак остала дружина о томе мислила, како си могао и сам погодити — сви се у томе слагаху, да је управитељ и опет израдио ципломатски један чин.

За час склоњено пријатељисање тих двеју женских глава — беше тек допсена. Обично је, да глумице најгласу, непрестано ревујејдна на другу — па тако је билог ћос њима двема у истини, ма да ти се чинило, скад и их видиш, да су оне сродне по карактеру.

Кад у зору да се са те забаве растану, тако су једна спрам друге биле, а си мислио, је двоје драги на растанку. Грлишев се и два и три пута, пољубише се без броја. Брунингова чисто слети преко степена доле и скочи у кола, која су је чекала, вратило се од каруца склопише и трком одзвујате испод гапије.

ЋУРА Ћ БРАНКОВИЋ

НАРОДНА ОПЕРА У З. ЧИНА ОД ВЕЛИМИРА ЂОРЂЕВИЋА Српштак.

Мурат (Бүркүлесе) еш ке оно да
Душманин никад, деспоте, теби, тобе ээ бын
Тако ми vere, био ти не бих! оназыда он
Челебия (Мурату) иштери менен ой

Ни си ли чуо каурку, царе,
Карав против тебе подигае глас?

Мурат, толи із цяк відбід оте
Шо саме чуло, на чиєм землі він зупиняє

Чуо сам, чуо, па ишак велим.
За ъу би дао харем мој вас!

Digitized by srujanika@gmail.com

Кондорушијевој учини се, као да виде неку прну сенку крај брунингове у каруцама — у срцу јој текну сумња, она се хитро врати натраг тражећи управитеља, да се с њиме опрости: послужитељ јој рече, господин се управитељ већ свлачи, да отпочине, и одбије је тиме.

Чена сумъа би истина

Карло беше доиста она црна сену колима, Карло, који Брунингову отпрати до кубе.

Сва ускрштеда од гњева и љутине, оде Кондоруши из стана управитељева. Пред кубом стојаше Фијакер, она уђе у кола, и гњевно плане на кочијаша, да је што брже одвезе до кубе. Спошала је дрхавица по свом телу. За неколико минута била је већ у својој соби. Не свлачила већ управо гидала је са себе хаљине и таги се дала у постельју.

Дан је већ у велико оданио, а тјевна срдуша ни ога не склопила. Буновна Ђипи око подне с постље с речима: „Или она, или ја — једна од нас двеју мора се уклонити!“

Као да је с ума сиша, тумараше Кондорушијева по својим велелепним просторним собама — једва једном вазвони у звонце, и собарици опшtro заповеди, да јој донесе њено најлепше одело. Док длан о длан стојала је собарица грај ње са ступоцем свитом у рукама; господици јој ништа не беше по вољи, ништа јој, ко што би хтела, не стојаше, ни чим не мога девојка да јој угоди. Непрестано намештајући се и псујући једва једном стаде глумица у своме светлом руву, светла али гњевна, угледна, чиста ко из кутије.

ИМЕНИ ИВАНА ПАСКАЛЕВИЧА
АНКОВИЋа (Фотографија) из архива
БРАЊКУЈА, једног од првих учиниоца експ. Ч.
БОРЂЕВИЋА ГЛАЗБА ОД ИВАНА ПА. ЗАЦА

— А сълѣдните дни бѣха възстановени всички
стаки и погони, а също и всички изработки.

А сад у прву: хвалите Бога, хвалите Бога,
Који нам онет поклони мир! Јас је љубав
Молитва чиста дана нам тога, и изврд јасу.
Нека вам буде срлаштујир, и охара ћу.

Нека нам земља срећу ужива!
Нека је благост мира пелива.

(Гргур, Стеван, Лазар, великаши и народ одлазе преко сте-
пеница у цркву.)

On the other hand, the more the time spent on the task, the higher the level of accuracy.

ПРИЗОР 4.

(Ђурађ, Мурат и Челебија.)

Ђурађ.

Ти ми сад, царе, хајде у дворе,
Тамо ће лепо да те удворе!

(Ђурађ, Мурат и Челебија одлазе кроз лева врата.)

Збор (у цркви.)

Хвалимо тебе небесни оче,

Хвалимо силу имена твог,

Хвалимо земљу, хвалимо небо,

Једини ти си превечни бог!

Што је на земљи, што је на небу,

Све је твог благог хотења строј,

Небеса, звезда, створова твојих

Не може човек докучити број!

Хвалимо тебе, небесни оче,

Хвалимо силу имена твог,

Хвалимо земљу, хвалимо небо,

Једини ти си превечни бог!

ПРИЗОР 5.

(Ђурађ долази кроз лева врата.)

Ђурађ.

Старост ми већем тело обара,
Мадакс'о већ је живота строј,Скоро ће земљу оставити грешну
Потрошени је живот ми мој!Красне ли наде у срцу овом
Диз'о се често срчани плам,

Кад сам њој отац дечицу глед'о,

Бејах тад сретан, не бејах сам! (Излази из цркве)

Сада тих нада, чаробних, слатких,

Одлете задњи, умилни сан,

Синова немам, остале пуста

Очинска душа, очински стан!

Ко ли ће оцу у помоћ доћи,

Ако му буде потребна моћ?! (Излази из цркве)

Ко ли ће оцу склонити очи,

Ако га стигне смртна ноћ?

Ко ли ће круни деспота Ђурђа

Дигнут' из нова велики сјај?!

Ко ли ће земљи помоћи тужној,

Ако пропишти у њојзи вај?!

Синови слатки — горгели среће!

Више вас ђурађ видети не ће!

Срце ми пуца са бола тог! (Излази из цркве)

(Ђурађ полази тешко забринут у цркву.) (Излази из цркве)

Збор (у цркви.)

Једини ти си превечни бог!

(Завеса лагано пада. Свршетак прве радње.)

Д И С Т И Ј А М .

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.
„Довудска спротица“ приказана је у попредеоник
9. априла по други пут.

Овај комад не само да је савршенije представљан овога пута, него пређе; већ је то била у тојште једна од најбољих представа у овој сезони. Цела (Сајевићка) и први пут беше хвале предна, али је сад још с већом поузданошћу и одмереношћу извела свој задатак. — Сајевић (Рочестер) је, као уман представљач, послушао глас критике, па је сад одговорно потпуно карактеру рочестрову те тим произвео опште задовољство. Ридова (Маринковићка) није била слаба здравља, као опо пређе, него нас је свом снагом и уметношћу својом изнела на углед особу коју представљаше. Клеренсова (Маринковићева) беше и безбрежнија и сигурија, по први пут. Кад још додамо, да су и сви остали савршеније свој улог допринали, онда је јасно да представа тога вечера беше складна целина. По томе је оправдана она реченица у почетку овога извештаја, да то беше једна од најбољих представа ове сезоне, и пекаје свима што суделоваху хвала на задовољству и уживању, које нам причинише на благ дан. Б.

* (Књижара браћа Јовановић) у Палчићу издаха је до сада два списка својих књига на распродажу. Да ти списци буду што потпунији вадјало би, да се вредним подузимачима редовно саопштава издавац сваке књиге, повременог списка, мале, слике или музикалаже, како би њихов књижарски рад свима тима делима за времена могли посветити и тиме на узајамном књижевном пољу српско-хрватском с коришћу могли радити. Ако тако не уздре наши књижевници и издаваоци наших дела, то ће остати многа дела непозната и самим књижарима, а то је најтамнија страна наше трговине с књигама.

С И Т Н И Ц Е.

* (Добар одговор новаца вреди). У некаквој кавани седело је једно десетак људи говорећи о политици. Кад су они били у најлепшој беседи ето ти им неког омладинца на врат, па се одма упусти у разговор. Један старији човек из тога друштва рећи ће на то омладинцу „Пути, молимте, у твојим годинама био сам још магарац!“ — па то ће му омладинац да рече: „Ао, чико да већи у вас младости!“

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕ ПОЛАСКА ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ НА ПУТ ПРЕТПОСЛЕДЊА ПРЕДСТАВА.

53. ПРЕДСТАВА си поговори са сецијата и вишијата **ВАН ПРЕТИПЛАТЕ**

У НОВОМ САДУ У СРЕДУ 18 АПРИЛА 1873

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

О С О Б Е:

Краљица Ана	Драг. Ј. Маринковића.
Војводиња Малброва, њена љубимица	Драг. Ружићка.
Виконт Хенри Сен Жан Болинброк	Ружић.
Мешем, заставник телесне страже	Лукић.
Ебигајила, братичина војводињина	Л. Маринковићева
Маркиз Торси, посланик Лудвика XIV	Суботић.
Томпсон, пријавитељ у краљичној соби	Рацић.
Члан сабора	Соколовић.
Албемарлова	Л. Хацићева.
Пријворник	Божовић.

Догађа се у Дондону у палати св. Јакова, и то четири прве радње у дворани за примање, а последња у краљичној соби

Г. Д. РУЖИЋ и гра. Д. РУЖИЋКА, чланови народног позоришта у Београду као гости

У четвртак 19. априла: „ДОКТОР РОБИН“. Шаљива игра у 1. радњи, од Премареја, превој Ј. Ђорђевић. — За тим по други пут: „ФРЕНОЛОГ“. Шаљива игра у 1. радњи, од Јустуса Сандића. — После тога: „ОН И ОНА.“ Шаљива игра у 1. радњи, с певањем. — На по-слетку: „ЧЕСТИТАМ“. Шаљива игра у 1. радњи, с певањем, од К. Трифковића. — Г. Д. Ружић и грађа Д. Ружићка чланови народног позоришта у Београду као гости.

Ко од наших претплатника жели своја места за ову представу задржати, нека се изводи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11 саката пре подне.

сахата после полне, а после на каси.

Од „Зборника позоришних дела“ изашло је досад шест свезака, у првој је свесци „Школски надзорник“, у другој „Шаран“, у трећој „Честитам“ и „Француско - пруски рат“, у четвртој „Краљева сеја“ у петој „Максим Ћиројевић“, а у шестој „Избирачица“. Прве две свеске стојају 20 новч., трећа и шеста 30 новч., четврта 50 новч., а пета 40 новч. а. вр.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВИШТАК У 10 И ПО САХАТ